

ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА

РЕЗИМЕ

ИЗВЕШТАЈА О РЕВИЗИЈИ СВРСИСХОДНОСТИ ПОСЛОВАЊА

„Ефикасност успостављања интерне финансијске контроле у здравственим установама”

18. фебруар 2021. године

У току 2020. године, ДРИ је у области здравства спровела ревизију сврсисходности пословања на тему „Ефикасност успостављања интерне финансијске контроле у здравственим установама”.

Разлози који су определили ДРИ да уврсти ову ревизију у Програм ревизије за 2020. годину је чињеница да пуна примена интерне финансијске контроле још увек није достигнута у здравственим установама, иако је интерна финансијска контрола у јавном сектору уведена као обавеза кроз регулаторни оквир пре више од десет година.

У ревизијама финансијских извештаја и правилности пословања здравствених установа које је Државна ревизорска институција спровела у претходним годинама, утврђени су проблеми и недостаци у успостављању интерне финансијске контроле. Најчешћи налази су да здравствене установе нису обезбедиле одговарајућу заштиту од неовлашћеног приступа средствима и информацијама, нису усагласиле интерне акте са актима више правне снаге, нису донеле интерна акта или да су иста непотпуна и нису донеле процедуре за велики број пословних процеса. Такође, интерну ревизију није успоставило 86% здравствених установа код којих је Државна ревизорска институција од 2013. године закључно са 2019. годином обавила ревизију финансијских извештаја и правилности пословања.

С обзиром да развијен систем интерне финансијске контроле обезбеђује, у разумној мери, увереност да ће се циљеви и задаци корисника јавних средстава остварити на ефикасан и економичан начин, уз пословање у складу са прописима, у јавном интересу је да здравствене установе предузму мере како би у што краћем року успоставиле функционалан систем финансијског управљања и контроле и ефективну интерну ревизију. Посебно ако се има у виду да здравствене установе располажу са значајним јавним средствима. Текући расходи и издаци 344 здравствене установе износили су 238 милијарди динара у 2018. години, што је чинило око 11,5% јавних расхода Републике Србије те године.

Циљ ревизије је био да се испита да ли су предузете адекватне мере за успостављање система интерне финансијске контроле у здравственим установама.

Ревизијом су обухваћене активности здравствених установа као корисника јавних средстава и Централне јединице за хармонизацију на успостављању интерне финансијске контроле у току 2018. и 2019. године (с тим да су одређени подаци тражени и за друге године, за потребе праћења тренда), односно узроцима због којих нису предузете потребне активности. Такође, у поступку ревизије испитивали смо активности Министарства здравља у вези са утврђивањем норматива за немедицински кадар, давањем сагласности на измене Статута и кадровског плана.

Кључном поруком, након спроведене ревизије утврдили смо да утврдили смо да је у циљу економичнијег, ефикаснијег и ефективнијег трошења средстава издвојених за пружање услуга здравствене заштите, потребно да здравствене установе успоставе ефикасан систем интерне финансијске контроле, уз едукацију и подизање свести свих запослених о одговорности за тај процес.

У наставку су дати закључци и одређени налази до којих смо дошли у поступку ревизије:

Закључак 1: Иако су здравствене установе донеле одређена акта и процедуре, већина није започела организационо успостављање финансијског управљања и контроле.

- Руководиоци и запослени у здравственим установама (субјекти ревизије) нису довољно упознати са обавезом, потребом и начином на који би требало да се успостави функционалан систем финансијског управљања и контроле.
- Здравствене установе нису предузеле адекватне активности за успостављање финансијског управљања и контроле, због чега су средства здравствених установа изложена ризику од неекономичног, неефикасног и несврсисходног трошења, као и имовина од неадекватног управљања.
- Одређени аспекти интерне контроле су успостављени путем усвојених аката и процедура, иако здравствене установе нису предузеле све активности којима би се успоставио функционалан систем финансијског управљања и контроле.

Закључак 2: Због недовољних кадровских капацитета здравствених установа, као и чињенице да није утврђен законски рок за успостављање, здравствене установе (субјекти ревизије) нису успоставили интерну ревизију.

- Већина здравствених установа није обезбедила потребан нормативни оквир за успостављање интерне ревизије.
- Недостатак обученог кадра и чињеница да није утврђен законски рок, успорили су успостављање функције интерне ревизије у здравственим установама (субјектима ревизије).
- Иако је успоставио интерну ревизију, одређени број здравствених установа није обезбедио у довољној мери независно планирање, спровођење и извештавање интерних ревизора.

Закључак 3: Централна јединица за хармонизацију је организовала обуке и израдила методолошка упутства, али није препознала специфичност здравствених установа, као

корисника средстава РФЗО, због чега није у пуној мери допринела успостављању интерне финансијске контроле у овим установама.

- Централна јединица за хармонизацију, кроз Консолидовани годишњи извештај о стању интерне финансијске контроле у Републици Србији, није посебно пратила стање у здравственим установама као значајној групи корисника јавних средстава, јер је фокус био на корисницима који су од интереса за имплементацију Преговарачког поглавља 32 – Финансијски надзор.
- Централна јединица за хармонизацију је информације о обукама и стручним упутствима учинила јавно доступним, али није позивала здравствене установе да присуствују обукама, које имају пресудан утицај за стицање потребних знања и подизање свести руководства и свих запослених о значају успостављања интерних контрола.

Закључак 4: Постојећа ограничења у запошљавању и неусклађени нормативи за немедицински кадар отежали су обезбеђивање потребних кадрова за интерну ревизију у здравственим установама.

- Министарство здравља је одобравало измене статута без провере њихове усклађености са прописима којима се уређује буџетски систем, у делу који се односи на интерну финансијску контролу.
- Министарство здравља није ускладило норматив кадра у здравственим установама са обимом немедицинских послова, што је уз забрану запошљавања успорило успостављање интерне ревизије.

За све утврђене несврсисходности надлежним органима-субјектима ревизије дате су одговарајуће препоруке, како би се отклонили узроци проблема.